

אמה ולא מאמתו שהיתה גדולה בהרבה והיתה מותאמת לגובה גופו [שליש מגובהו].

שנינו במשנה: הוֹטְמוּ גְדוּל מַאֲבְרִיו, או קִטְן מַאֲבְרִיו:

תנא: כַּאֲצַבְע קַטְנָה, אם חוטמו גדול או קטן ביחס לשאר אבריו בשיעור של רוחב אצבע קטנה הוי מום. ומשערין ליה בהשוואה לחוטם של אדם אחר שגובהו כמוהו.

שנינו במשנה: הַצִּימָם וְהַצִּמְעָה:

תנא: אִף הַצִּימָח.

לֹא הוּוּ יָדְעֵי רַבָּנָן מַאי צִימָח?

שִׁמְעוּ לַחֲהוּא טִייעָא — עַרְבֵי דַהּוּא קְאָמַר מַאֲן בְּעֵי צִימָח? וְאִישְׁתַּכַּח דַּהּוּא גְדִיא חֲזִיזָא חֲזִיזָא, שֶׁהִיָּה בִידוֹ גְדִי שְׂאוּזְנֵי אַרוּכּוֹת מַאֲד.

אִמַּר רַב חֲסֵדָא: עֵז שְׂאִין לֹה קַרְנִים, וְרַחַל שֵׁישׁ לֹה קַרְנִים [שֶׁהוּא הַהִיפֶךְ מֵהַרְגִיל], כְּשֵׁרִים לְגַבֵּי מִזְבַּח שְׂאִין זֶה מוּם.

תניא נמי הכי: יֵשׁ דְּבָרִים שֶׁחַן כְּמוֹמִין וְאִינָן מוֹמִין, וְשׁוֹחֲטִין עֲלֵיהֶן בְּמִקְדָּשׁ, דְּלֹא הוּוּ מוּם, אֲבָל לֹא בְּמִדִּינָה.

וְאֵלּוּ הֵן: עֵז שְׂאִין לֹו קַרְנִים, וְרַחַל שֵׁישׁ לֹו קַרְנִים. וְהַצִּימָח וְהַצִּימָם וְהַצִּימְעָה, שֶׁרַק בְּאָדָם הוּוּ מוּם, דְּאִינוּ שׁוּה בִזְרַעוֹ שֶׁל אֶהָרָן, אֲבָל בְּבַהֲמָה לֹא.

אִמַּר רַב חֲסֵדָא אִמַּר אַבִּימִי: נִטְלוּ קַרְנֹתַן וְזָכְרוּתָן עִמָּהֶן, עֵצִם שֶׁבְּתוֹךְ הַקַּרְנִים, פְּסוּלָה לְהַקְרִבָּה. וְאִין נִפְדִּית עֲלֵיהֶן, [בְּשֶׂאֵר קַרְבָּנוֹת וְלֹא בְּכֹוֹר] דְּלֹאוּ מוּם גָּמוּר הוּוּ.

נִטְלוּ טַלְפִּיִּים, וְזָכְרוּתָן עִמָּהֶן, נִטְלוּ פְּרִסוֹת הַרְגֵל יַחַד עִם הָעֵצִם שֶׁבְּתוֹךְ הַטַּלְפִּיִּים, פְּסוּלָה וְנִפְדִּית עֲלֵיהֶן, דְּהוּוּ מוּם גָּמוּר.

מתביי: נִטְלוּ קַרְנֵיִן וְטַלְפֵיִן וְזָכְרוּתָן עִמָּהֶן פְּסוּלָה וְנִפְדִּית עֲלֵיהֶן. וְקִשְׂיָא לְרַב חֲסֵדָא דְּאִמַּר נִטְלוּ קַרְנֹתָן אִין נִפְדִּית עֲלֵיהֶן?

וּמִתְרַצִּינָן: לֹא קִשְׂיָא: הֵא דְּאִיתְעַקְרוּ אִיתְעַקְרוּ, הִיכָא שֶׁנִּעְקְרוּ הַקַּרְנִים וְשִׁרְשֵׁי הַזָּכְרוֹת — הָעֵצִם, וּבִמְקוֹם שֶׁנִּעְקַר נִעֲשִׂית גּוּמָא הִרִי זֶה מוּם גָּמוּר וְנִפְדִּית עֲלֵיהֶן.

הֵא דְּאִין נִפְדִּית עֲלֵיהֶן, דְּאִיגוּם אִיגוּמֵי שֶׁנִּחְתְּכוּ מִלְּמַעְלָה וְשִׁרְשֵׁי נִשְׂאָרוֹ.

וּפְרַכִּינָן: וְדְאִיגוּם אִיגוּמֵי מִי פְּסוּלָה? דְּהֵא אִמַּרְתָּ דְּרַב חֲסֵדָא דְּאִמַּר פְּסוּלָה וְאִין נִפְדִּית, אִיירִי בְּדְאִיגוּם.

וּרְמִינָהוּ: פְּרָה אֲדוּמָה שֶׁקַּרְנֶיהָ וְטַלְפֶּיהָ שְׁחוּרִים, יָגוּד — יַחְתוֹךְ, אֵת אוֹתוֹ שֶׁחֹר וְתֵהִיָּה כְּשֶׁרָה. שִׁמְעַ מִינָה דְּאִיגוּם אִיגוּמֵי לֹא פּוּסֵל [שֶׁהִרִי פְּרָה אֲדוּמָה צְרִיכָה לֵהִיּוֹת "תְּמִימָה"].

וּמִתְרַצִּינָן: תְּרַגְמָה זְעִירִי: הֵא דְּקַתְנִי יַחְתוֹךְ, אִיירִי מִעֲלוּי זָכְרוּתֵיהֶוּ שֶׁחֹתֶךְ בְּמִקוֹם שֶׁהִזְכֹּרוֹת לֹא מְגִיעַ לָשֵׁם. [שֶׁבְּחֹד הַקֶּרֶן אִין בּוֹ עֵצִם מְבַפְּנִים וְאִם הַשְּׁחָרוֹת לֹא מְגִיעָה עַד מְקוֹם הָעֵצִם, יַחְתוֹךְ].

מִתְנִיתִין:

דִּין שׁוֹכְבִין, שֶׁגְדוּלִים כֹּל כֵּךְ עַד שֶׁנִּרְאִים שׁוֹכְבִים, כֶּשֶׁל אִשָּׁה.